

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 14. oktober 2003
Folketingets repræsentant ved EU

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Europa-Parlamentet godkender interinstitutionel aftale om bedre EU-lovgivning

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen er blevet enige om en interinstitutionel aftale, som skal forbedre kvaliteten af EU-lovgivningen. Europa-Parlamentet har netop godkendt aftalen d. 9. oktober på en miniplenarsamling i Bruxelles¹. Det overordnede formål med aftalen er at forbedre koordineringen af lovgivningsprocessen mellem de tre institutioner. Det skal bl.a. ske ved øget deltagelse af Rådet og Kommissionen i Parlamentets arbejde og via samarbejde om tidsplaner for lovgivningsarbejdet. Derudover er der indgået aftale om brug af konsekvensanalyser i forskellige faser af lovgivningsprocessen samt regler for ”samregulering” mellem Kommissionen og f.eks. interesseorganisationer².

Den interinstitutionelle aftale er indirekte et resultat af Kommissionens hvidbog om nye styreformer³. Den er bl.a. kommet i stand, fordi Europa-Parlamentet var utilfredse med, at Kommissionens hvidbog lagde op til forskydninger til fordel for Kommissionen⁴. Parlamentet var bekymret over, at der ikke findes nogen aftale, der sikrer, at Parlamentet inddrages på behørig vis, når Kommissionen foreslår alternative reguleringsmetoder.

Rådet og Kommissionen skal deltage i parlamentets møder

Som noget nyt er de tre institutioner i aftalen blevet enige om, at Rådet og

¹ Betænkning om indgåelse af en interinstitutionel aftale mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om bedre lovgivning (2003/2131(ACI) Ordfører Monica Frassoni

² F.eks. samregulering og selvregulering. Se særskilt afsnit nedenfor.

³ ”Hvidbog om nye styreformer i EU” KOM (2001) 428.

⁴ A5-313/2003 Betænkning om indgåelse af en interinstitutionel aftale om bedre lovgivning pkt.4.

Kommissionen skal bestræbe sig på at være til stede under arbejdet i Europa-Parlamentet. Konkret skal Rådet "så vidt muligt", deltage med den berørte minister fra Rådets formandskab i forhandlingerne på Parlamentets plenarsamlinger og have en minister tilstede ved arbejdet i parlamentets udvalg. Ligeledes forpligter Kommissionen sig til, at den ansvarlige Kommissær "som hovedregel" deltager i drøftelserne i Parlamentets udvalg og ved forhandlingerne på plenarsamlingerne.

Koordinering af tidsplaner og frist for implementering

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen skal fremover forsøge at blive enige om en fælles årlig planlægning, som kan gøre lovgivningsarbejdet bedre. Det skal ske ved, at Rådet, Parlamentet og Kommissionen hver især fremsender deres respektive tidsplaner for det kommende år til hinanden. Derudover skal Europa-Parlamentet og Rådet for hvert lovgivningsforslag udarbejde en vejledende tidsplan for alle lovgivningens faser.

Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet har i aftalen desuden forpligtet sig til at fastsætte en frist for gennemførelse af alle direktiver. Gennemførelsesfristen skal være så kort som mulig og bør som hovedregel ikke overstige to år. Den ene del af aftalen er Europa-Parlamentet meget tilfreds med.

Konsekvensanalyser af ændringsforslag

Aftalen ligger op til, at Europa-Parlamentet og Rådet kan foretage konsekvensanalyser forud for vedtagelsen af "væsentlige" ændringsforslag under den fælles beslutningsprocedure⁵. Europa-Parlamentet er dog ikke udelt begejstrede for denne bestemmelse. Ifølge ordføeren for betænkningen om aftalen, Monica Frassoni, kan konsekvensanalyser af ændringsforslag betyde en indskrænkning af Parlamentets lovgivningsbeføjelser. Derfor lægger hun også vægt på, at der i aftalen kun er tale om en frivillig brug af konsekvensanalyser. Hun påpeger desuden, at der er en lang række uklare spørgsmål, som f.eks. hvem der skal beslutte, om et ændringsforslag er "væsentligt" nok til en konsekvensanalyse, samt hvilke følger konsekvensanalysen får for resten af lovgivningsfasen.

Aftalen forpligter desuden Kommissionen til, forud for større lovgivningsprojekter, at foretage en samlet konsekvensanalyse af økonomiske, sociale og miljømæssige spørgsmål, som lovgivningen forventes at berøre. Dette er dog ikke noget nyt, da Kommissionen med lovgivningsprogrammet for 2003 i vidt omfang har gjort brug af konsekvensanalyser⁶. Men Kommissionen har ikke

⁵ Enten under første behandlingen eller under forligsproceduren.

⁶ Kommissionen allerede i juni 2002 fremsatte en meddelelse om at man fra starten af 2003 ville gøre

re brug af konsekvensanalyser for alle lovgivningsinitiativer som er en del af Kommissionens årlige politik strategi eller Kommissionens lovgivnings- og arbejdsprogram, såfremt initiativet har potentielle økonomiske, sociale, arbejdsmarkedsmæssige eller miljømæssige virkninger.

tidligere været forpligtet til det.

Samregulering

Europa-Parlamentet har især været interesseret i at få en aftale i stand med Kommissionen og Rådet vedrørende ”sam regulering”, sådan at Kommissionen ikke går for vidt i sin tolkning af, hvad der kan være genstand for samregulering⁷. Baggrunden er, at Kommissionen i hvidbogen om nye styreformer slår til lyd for, at gennemførelsesbestemmelser i visse tilfælde kan udarbejdes som samregulering.

I aftalen slås det fast, at de nærmere regler for samregulering skal fastsættes i retsakten. Det skal sikre Rådet og Europa -Parlamentet kontrol med, hvor Kommissionen anvender samregulering. Konkret kan Rådet og Europa-Parlamentet forslå ændringer til aftalen, inden for en frist på to måneder fra udkastet til en samreguleringsaftale bliver fremlagt, hvis aftalen vurderes ikke at leve op til lovgivningens målsætning. Alternativt kan både Rådet og Europa-Parlamentet helt modsætte sig et udkast til en samreguleringsaftale.

Det lykkedes de tre institutioner at blive enige om, at samreguleringsaftaler ikke kan tages i brug i sager, der vedrører ”grundlæggende rettigheder eller vigtige politiske valg”. Samregulering skal heller ikke kunne benyttes på områder, hvor regler skal anvendes ensartet i alle medlemsstater.

Denne del af aftalen er et udtryk for et kompromis. Europa-Parlamentet havde håbet på at få en decideret tilbagekaldelsesprocedure (Call back procedure). Men Kommissionen mener, at alle foranstaltninger, der hører under en basisretsakt, er gennemførelsesbestemmelser, og derfor er de forbeholdt Kommissionen.

Med venlig hilsen

Michala Jessen

⁷ Ifølge hvidbogen er samregulering en kombination af lovgivningsmæssige foranstaltninger og initiativer truffet af de mest berørte parter, eksempelvis arbejdsmarkedets parter, virksomheder eller ikke-statslige organisationer.

